

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

S. Sayısı : 414

Uzman Erbaş Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma; Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/732)

T.C.

Başbakanlık

20 . 12 . 1985

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 18/101-

1934/05554

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 4.11.1985 tarihinde kararlaştırılan «Uzman Erbaş Kanunu Tasarısı» ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Günümüz teknolojisinin sürekli ve süratli bir gelişim göstermesi Türk Silahlı Kuvvetlerinin pahalı silah, araç ve gereçlerle donatılmasını zarurî kılmakta ve Türk Silahlı Kuvvetleri daha fazla teknoloji kullanma durumuna gelmektedir. Bu kadar pahalı teçhizatın teknik özelliklerinin 3 ay gibi kısa bir dönemde öğretilmesinin zorluğu yanında, hatalı kullanmanın meydana getireceği maddî zararlar da oldukça büyük olmaktadır. Bugüne kadarki uygulama içerisinde, subay ve astsubay kadrolarındaki eksikler nedeniyle özellikle teknik görev yerlerinin önemli bir bölümünde, erbaş rütbesindeki personel bu kadrolarda kullanılmış; ancak gerekli bilgi ve ehliyete sahip olmayan bu personel halihazır uygulama içinde, bu üstün silah ve teçhizatın kullanılmasında ve sahra bakım hizmetlerinde yeterli olmamıştır. Diğer taraftan ülkede özellikle sanayi kesiminde teknik personele duyulan ihtiyaç gün geçtikçe artmakta ve Silahlı Kuvvetler, yetiştirdiği ve istihdam ettiği ehil, güvenilir ve tecrübeli elemanları ile bir kaynak olmaktadır. Bu durumun doğal sonucu olarak teknik personele yöneltilen cazip teklifler, bu personelin Silahlı Kuvvetlerden genellikle istifa ve emeklilik yoluyla, bazen de uygun olmayan diğer yollarla ayrılmasına neden olmakta, dolayısıyla Silahlı Kuvvetlerin teknik personel açığının daha da artmasına sebep olmaktadır.

Yakın tarihimizde meydana gelen savaşlara göz attığımızda; manga, tek top, tek silah, tek tankın sevk ve idaresinde ve mevcut muharebe malzemelerini kullanmada üstün olan orduların, her seviyedeki birliklerin harekâtında da bu üstünlüklerini sürdürdükleri ve muharebe sahasında zafere ulaştıkları görülmektedir. Ülkemizin jeopolitik durumu kuvvetli ve tecrübeli personel istihdam etmeyi zorunlu kılmaktadır.

Silahlı Kuvvetlerin devamlılık isteyen teknik ve kritik görev yerlerinde; tank şoförü, telsiz operatörü, radar operatörü, eğitim merkezlerinde öğretmen yardımcısı, top/taret komutanı, nişancısı, iş makineleri opera-

törü gibi yetişmiş eleman bulma güçlüğü'nün bu şekilde ortadan kalkabileceği ve böylece silah, araç, gereç ve malzemelerde arıza oranının azalarak bunların daha ehil ellerde bulunmasının sağlanacağı değerlendirilmektedir.

Bu tasarı esaslarına göre istihdam edilecek ehil personelin savunma bütçesine getireceği ek külfetin genel yapısal durumu değerlendirilirken, silah ve teçhizatla ehil personel istihdamı ile elde edilecek tasarruf dikkate alınmalıdır. Konuya bu açıdan yaklaşırsa, ehil bir personelin pahalı bir teçhizatın kullanımı ve bakımında sağlayacağı fayda, bu personelin maliyetinin üstünde olacağı gibi bu silah ve teçhizatın harbe hazırlanmasında, personelin eğitiminde süreklilik ve verimlilik temin edilmiş olacaktır.

Silahlı Kuvvetlerin bu tür personele olan ihtiyacı 1954 yılında ortaya çıkmış ve bu ihtiyacı gidermek maksadıyla 6320 sayılı Çavuş ve Uzman Çavuş Kanunu hazırlanmıştır. Ancak bu Kanun halen yürürlükte olmasına rağmen, malî ve sosyal konulardaki eksiklikler nedeniyle istekli bulunmadığı için bugüne kadar işletilememiştir.

6320 sayılı Kanun sadece çavuş kadrosunda uzman çavuş istihdamına imkân vermektedir. Halbuki yukarıda arz edildiği gibi teknik gelişmeler bu tür personelin onbaşı kadrolarında da istihdamını gerekli kılmaktadır. Çünkü tank şoförü, cihaz operatörü, top nişancısı, iş makineleri operatörü gibi görev yerleri onbaşı olarak kadrolanmıştır.

Bu kanun gereğince istihdam edilecek personelin maaş ve özlük haklarının artırılmasının, sosyal ve hizmet şartlarının genişletilmesinin, sözleşme yılı sonunda her hizmet yılı için Devlet memurlarına verilen emekli ikramiyesi usulüne benzer ve yıllara göre artacak ve teşvik unsuru yaratacak şekilde ikramiye verilmesinin teşvik unsuru olacağı düşünülmüştür.

Belirtilen nedenlerle tasarı; onbaşı kadrolarında da istihdama imkân vermesi, ek eğitime ve tesise ihtiyaç göstermemesi nedeniyle günün ihtiyaçlarını karşılayacak niteliktedir.

Kadro miktarı sınırlı tutulduğundan ve çoğunlukla boş astsubay kadroları ile uzmanlık isteyen çavuş ve onbaşı kadrolarında istihdam edileceğinden Hazineye bir külfet getirmeyecek, aksine tasarruf sağlayacaktır.

Tasarıya göre, bunlar sözleşmeli olarak istihdam edilecekler, ancak kendisinden istifade edilmeyen personelin Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkisi her an kesilebilecek, maaşları astsubay çavuşun maaşından bir miktar fazla olacak ve cazip hale getirmek için her sözleşme yılı sonunda bir aylık brüt maaşının 3 katı ikramiye verilecektir.

Bunların bakmakla yükümlü olduğu eş, çocuk, anne ve babaları sağlık hizmetlerinden yararlanabilecektir. Ayrıca istekli olanlar nitelikleri uygun olduğu takdirde astsubay olabilecekler, uzman erbaşlar Emekli Sandığına dahil olacaklardır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Değişen ve gelişen teknik araç ve gereçlerin, bilgili ve genç elemanlar tarafından kullanılarak, harap olmalarını önlemek ve verimli bir şekilde kullanılmalarını sağlamak üzere, Silahlı Kuvvetler kadrolarında yetişmiş, güvenilir ve tecrübeli elemanlar çalıştırmayı temin için hazırlanan tasarının amacının, Türk Silahlı Kuvvetlerinin erbaş kadrolarında devamlılık arzeden kritik görevlerde, yetişmiş personel ihtiyacını karşılamak maksadıyla istihdam edilecek uzman onbaşı ve uzman çavuşların; temini, hizmet şartları, görev ve hakları, yükümlülükleri, bunların astsubay sınıfına geçirilmeleri ile ilgili esas ve usullerini düzenlemek olduğu belirtilmiştir.

Madde 2. — Bu maddede, Kanunun, Türk Silahlı Kuvvetleri erbaş kadrolarında çalıştırılacak olan uzman erbaşlarla, ilgili birlik, kurum ve kuruluşları kapsadığı açıklanmıştır.

Madde 3. — Tanımlar başlıklı bu madde ile, uygulamaya açıklık getirmek maksadıyla Uzman Çavuş, Uzman Onbaşı ve Uzman Erbaş deyimlerinin tanımı yapılmıştır.

Madde 4. — Tasarının bu maddesi ile, bu Kanun hükümlerine göre Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilecek uzman erbaşların çalıştırılacakları kadro, görev yerlerinin, Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca hazırlanarak Genelkurmay Başkanlığınca onaylanmak ve-

ya uygun bulunmak suretiyle belirleneceği, bu kadro görev yerlerinin Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca yayımlanarak personele duyurulacağı belirtilmiş; şartları uygun isteklilerin başvurmaları üzerine kendileri ile ayrıntıları yönetmelikte belirtilecek şekilde, terhis tarihinde sözleşme imzalanarak istihdam edilecekleri açıklanmıştır.

Madde 5. — Bu maddede, çalıştırılacakları kadro görev yerlerinin özelliği nedeniyle enerjik ve genç personele ihtiyaç duyulduğundan; sözleşmeli olarak çalıştırılacak uzman erbaşların iki yıl hizmet taahhüdü ile sözleşme yaparak göreve başlayacakları, kişinin isteği ve idarenin takdirine göre 30 yaşına girdiği yıla kadar sözleşmenin uzatılabileceği ve 30 yaşına girenlerin Silahlı Kuvvetlerle ilişkilerinin kesileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca geçici bir süre için göreve alınan bu personelin, daha sonra herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşu ile bağlantı kurabileceği düşünülerek, mağdur olmaları, hizmetlerinin zayi olmamasını temin için Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile ilgilendirilmesi zorunlu görülmüştür.

Madde 6. — Hizmet şartları başlıklı bu maddede, uzman erbaşların asker kişi sayılacakları, Silahlı Kuvvetlerdeki disiplin kurallarına uymaları gerektiğinden, astlık-üstlük münasebetleri, disiplin ve cezai müeyyideler ile yargılama usulü yönünden er ve erbaşlara uygulanan statülere tabi olacakları belirtilmiş; ancak bunların geçici olarak sözleşme ile istihdam edilmeleri sebebiyle durumlarına uymadığından, uzman erbaşlar hakkında yeni baştan askerlik ve rütbenin geri alınması ferî cezasının uygulanamayacağı açıklanmıştır.

Madde 7. — Tasarının bu maddesinde, görevleri ile ilgili kısımda uzman erbaşların Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda erbaşlar için belirtilen görevlerle birlikte istihdam edildikleri kadro görevlerini yapacakları belirtilmiştir.

Madde 8. — Bu madde ile, diğer er ve erbaşlar gibi uzman erbaşların da giyecek, bakım ve barındırılmaları gibi ihtiyaçlarının devletçe karşılanacağı ve istihkaklarının ilgili bakanlıklarca düzenlenecek istihkak ve tahsis listelerinde gösterileceği hükme bağlanmıştır.

Madde 9. — Mali konuları düzenleyen tasarının bu maddesinde, uzman erbaşların her yıl bir kademe ilerlemesi yapacakları ve bir yıl hizmetten sonra görevde başarılı olan uzman onbaşların yönetmelikte belirtilecek esaslara göre uzman çavuşluğa terfi edebilecekleri belirtilmiştir.

Madde 10. — Tasarının bu maddesi ile, özendirici olması bakımından, uzman erbaşların ve bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocukları ile anne ve babalarının muayene ve tedavilerinin askeri hastanelerde parasız yapılacağı düzenlenmiştir. Kardeşleri bu haktan ayrı tutulmuştur. Maddede ayrıca bir yıllık hizmet süresi içerisinde 2 aya kadar olan tedavi ve hava değişimi süresinin hizmetten sayılacağı iki ayı geçenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkisinin kesileceği ancak bunlardan görevin meydana getirdiği bir nedenden dolayı hastalanan veya sakatlananların iyileşinceye kadar tedavilerine devam edileceği, ilişkilerinin kesilmeyeceği ve izinli sayılacakları hükme bağlanmış, ayrıca bu durumda olanların vazife malulü olabilecekleri belirtilmiştir.

Madde 11. — Tasarının bu maddesi ile, uzman erbaşların izin hakları er statüsüne benzer şekilde düzenlenerek, bunların yılda bir ay izin kullanabilecekleri bu süre zarfında özlük haklarının aynen verileceği belirtilerek izin kullanıma esasları açıklanmış ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 78 inci maddesi gereğince verilen bir aydan fazla izinlerin muvazafılık hizmetinden sayılabilmesi için Bakanlar Kurulunun karar vermesi gerektiği belirtilmiştir.

Madde 12. — Tasarının bu maddesinde, görevinde başarısız olanlarla kendilerinden istifade edilemeyeceği anlaşılanların barışta taahhüt sürelerine bakılmadan sözleşmelerinin fesh edilerek, Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkilerinin kesileceği hükme bağlanmış ve ilişik kesme sebeplerinin neler olacağının yönetmelikte belirtileceği düzenlenmiştir.

Madde 13. — Bu madde ile, kıyafetlerinin kıyafet kararnamesinde yer alacağı belirtilmiştir.

Madde 14. — Tasarının bu maddesi ile uzman erbaşların çalışma saatleri düzenlenmiş bunların evli olabilecekleri nazara alınarak, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda belirtilen hükümler aynı kalmak şartıyla gece dersinden sonra evlerine gidebilecekleri, ancak devamlı olarak kışlada veya gemide kalmayı kabul edenlerin ayrılmak için izin almaları gerektiği belirtilmiştir. Ancak bunların, kıta disiplininin korunması amacıyla mümkün olduğu kadar erbaş ve erlerden ayrı yerlerde yatırılacakları, evlerine gidecek olanların servis araçlarından istifade edecekleri hükme bağlanmıştır.

Madde 15. — Tasarının bu maddesinde, uzman erbaşların astsubay olabilmesi hususu düzenlenmiştir. Muvazafalık hizmetinden sonra en az bir yıl daha görev yapan uzman erbaşlar belirli bir bilgi ve tecrübe kazanmış olacaklardır. Bu nedenle bunlara dış kaynaklardan alınan ve daha önce askerlikte hiçbir tecrübesi bulunmayanlarla birlikte astsubay sınıf okullarında bir yıl eğitim yaptırmak fazladan masraf ve zaman kaybı olarak görülmektedir. Tasarının bu maddesi uzmanerbaşların sınıf okullarında özel tertip ve düzen içinde kısa süreli bir eğitimi müteakip astsubay olabilmelerini sağlayacak şekilde düzenlenmiştir. Eğitimin süresi ve eğitimle ilgili diğer hususların çıkarılacak yönetmelikte gösterileceği belirtilmiştir.

Madde 16. — Bu madde ile, özlük hakları ile ilgili hususlar düzenlenmiştir. Bu düzenleme ile uzman erbaşların 926 sayılı Kanunda uzman jandarma çavuşlar için belirtilen derece ve gösterge tablosu üzerinden aylık alması ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli personelin istifade ettiği diğer haklardan aynen istifade etmesi esas alınmıştır. Böylece bir uzman erbaşın astsubay çavuşun aldığından bir miktar daha fazla maaş alması sağlanmıştır. Ayrıca teşvik unsuru yaratması açısından her hizmet yılı sonunda bulunduğu derece ve kademenin brüt aylığının üç katı tutarında ikramiye verilmesi düzenlenmiştir. Ancak disiplinsizlik ve ahlaki nedenlerle Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkisi kesilenlere ve astsubay olmak üzere öğretim ve eğitime başlayanlara ikramiye verilmeyeceği hükmü getirilmiştir.

Madde 17. — Bu madde ile, çalışma şartları yönünden en az subay ve astsubaylar kadar ağır ve riskli görevlerde çalıştırılacak olan uzman erbaşların 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesinin (a) fıkrasında belirtilen fiilî hizmet süresi zamlarından istifade etmeleri sağlanmıştır.

Madde 18. — Tasarının bu maddesi ile uzman erbaşların sözleşmeli olarak atandıkları birlik veya kadrolarda istihdam edilmeleri esas olmakla beraber, uygulamada esneklik sağlamak amacıyla bunların ihtiyaç halinde ve zorunlu diğer durumlarda, başka bir birliğe atanabilecekleri, yerlerinin değiştirilebileceği veya geçici görevde görevlendirilebilecekleri, bu durumda olanların 6245 Sayılı Kanun esaslarına göre harcırah ödeneceği belirtilmiştir.

Madde 19. — Bu maddede, uygulamada birliği sağlamak amacıyla personelde aranacak nitelikler, müracaat şekli ve zamanı, müracaatın kabul edilmesi, sözleşmenin imzalanması, sözleşmenin feshedilmesi nedenleri, verilecek sicil şekli ve usulleri, görevde başarısız olma ve kendilerinden istifade edilmeme halleri ve bunlara yapılacak işlem şekli, sözleşmenin uzatılmasında uygulanacak esaslar, uzman onbaşların uzman çavuş olabilmeleri için gerekli şartlar, astsubay sınıfına geçirilecekler için uygulanacak esaslar, astlık üstlük münasebetleri ile bu hususlardaki işlem şekli ve ayrıntıya ilişkin diğer hususların, Kanunun yürürlüğe girmesini takip eden 6 ay içerisinde çıkarılacak bir yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir.

Madde 20. — Bu madde ile, bu Kanunla ilgili bulunan 6320 sayılı Çavuş ve Uzman Çavuş Kanununun yalnızca uzman çavuşlarla ilgili hükümlerinin, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek-2 nci maddesi hükümleri ile Ek - IX sayılı cetvelin uzman çavuşlar için aylık gösterge tablosunun kanunun yayımı ile birlikte yürürlükten kalkacağı belirtilmiştir.

Madde 21. — Bu maddede, 6320 Sayılı Kanun gereğince uzman çavuşlarla ilgili hükümler ihtiva eden, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç hizmet Kanunu, 2155 Sayılı Bazı Kamu Personeline Tayin Bedeli Verilmesi Hakkında Kanun, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu, 2629 Sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç, ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanunu ve diğer kanunlarda yer alan uzman çavuş tabirinin uzman erbaş olarak değiştirilmesi suretiyle ayrıca bu kanunlarda değişiklik yapılması önlenmek istenmiştir.

Geçici Madde — Bu madde ile, 6320 Sayılı Çavuş ve Uzman Çavuş Kanunu hükümlerine göre istihdam edilmekte olan uzman çavuşların Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bu kanuna tabi olacakları açıklanmıştır.

Madde 22. — Bu maddede, Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği belirtilmiştir.

Madde 23. — Bu madde ile, Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulunun yürüteceği açıklanmıştır.

Millî Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. : 1/732

Karar No. : 4

23 . 1 . 1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uzman Erbaş Kanunu Tasarısı, Komisyonumuzun 15.1.1986 tarihli 5 inci Birleşiminde ilgili Bakan ve Bakanlık müşavirlerinin iştirakiyle görüşüldü.

Günümüzün süratle gelişen ve değişen teknolojisi muvacehesinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin de modernizasyonu kaçınılmaz olmuştur. Çok pahalı olan modern araç ve gereçlerin kullanımı ve bakımı teknik beceri istemektedir. Silahlı Kuvvetlerce yetiştirilen tank şoförü, telsiz operatörü, radar operatörü, iş makinaları operatörü gibi teknik personel özel sanayi sektörünün cazip teklifleri karşısında ordudan ayrılmak mecburiyetinde kalmaları yüzünden bu personele duyulan ihtiyacın günden güne artmakta oluşu tasarının hazırlanmasının baş nedeni olmuştur.

Fiiil askerlik görevini onbaşı ve çavuş olarak tamamlayan en az ortaokul veya dengi okul mezunu istekli yükümlülerden uygun görülenler, uzman onbaşı ve uzman çavuş kadrolarında çıkarılacak yönetmelik esaslarına göre sözleşmeli olarak çalıştırılacaklardır.

En az bir yıllık hizmetten sonra başarılı ve istekli uzman erbaşların Astsubay sınıf okullarında gösterilecek eğitim ve öğrenimi müteakip astsubay olabileceklerdir. Böylece bu personel Türk Silahlı Kuvvetlerine ikinci bir astsubay kaynağını oluşturmuş olacaktır.

Genelkurmay Başkanlığı 1986 yılında ihtiyaç duyulan uzman erbaş miktarını 4 725 olarak saptamıştır. İleriki yıllarda bu miktar daha da artabilecektir. Talebi artırmak için T.C. Emekli Sandığı Kanunu uygulanacağı uzman erbaşlar 11 inci derecenin birinci kademesinden, uzman çavuşlar 10 uncu derecenin birinci kademesinden giriş yapacakları, ayrılanlara çalıştığı her yıl için 3 maaş tutarında ikramiye verileceği hükme bağlanmıştır. Uzman erbaşların yan ödemeleri, Silahlı Kuvvetler tazminatı, aile, doğum, ölüm, yakacak yardımları alacakları ayrıca tayin bedeli ve hizmet tazminatları da ödeneceği hükme bağlanmıştır. Böylece uzman çavuşların eline ayda 73 687 TL. uzman onbaşlarının ise eline ayda 72 831 TL. gibi emsallerinin çok üzerinde bir para geçecektir.

Gerek tasarının gerekçesinde arz ve izah olunan hususları ve gerekse Sayın Bakanın verdiği tamamlayıcı bilgileri uygun ve yerinde mütalaa eden Komisyonumuz tasarının tümünü prensip olarak kabul ettikten sonra maddelerin tetkikine geçmiştir.

Tasarının, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 üncü maddeleri uygun görülerek Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Çalışma saatleri ve ikamet başlıklı tasarının 14 üncü maddesi : (Uzman erbaşlardan isteyenler, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun bu hükümleri saklı kalmak şartıyla, gece dersinden sonra evlerine gidebilirler.) hükmü getirilmiştir. Gece dersi tabiri ile gece eğitimini ayırdetmek gerekir. Gece eğitimini bütün birlik mensupları birlikte yaparlar, bir manevradır, bir intikaldir, bir yürüyüştür. Gece derslerini ise nöbetçi subayları verirler. Konusu çoğu kez umumî kültür, İç Hizmet ve Askerî Ceza kanunlarıdır. Her ne kadar erler için Türk Silahlı Kuvvetlerinde mesai kalk borusuyla başlar, yat borusu ile biter ise de becerilerinden 8 saat faydalandığımız ve teknik eleman olarak mütalaa ettiğimiz uzman erbaşlardan yatmak için evlerine gitmek isteyenleri gece dersinin bitimine kadar kıt'ada tuttuğumuz takdirde ertesi günkü mesailerinden gerekli istifadeyi de sağlayamamış olacağız. Aynı zamanda geç saatte evlerine gitmek çeşitli sorunlar yaratabileceği gibi sorumlu komutanlarını da güç durumda bırakabilecektir. Bu mahzurları gidermek amacıyla (gece dersinden) ibaresi metinden çıkarılmıştır. Ayrıca uzman erbaşlar astsubay ve subaylar gibi nöbet tutmakla mükellef olduklarından (Nöbetçi olanlar hariç) ibaresi metne ilave edilerek açıklık getirilmiş ve madde bu şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Özlük Hakları başlıklı tasarının 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında bir sehiv eseri olarak yer alan (Yakacak tazminatı) ibaresi (Yakacak yardımı) olarak düzeltilmiş ve madde bu şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 17, 18, 19, 20, 21, Geçici Madde, 22 ve 23 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plan ve Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan <i>Ferruh İltter</i> İstanbul	Başkanvekili <i>Nevzat Yağcı</i> Elazığ	Sözcü <i>Özgür Barutçu</i> Diyarbakır
Üye <i>Eşref Akıncı</i> Ankara	Üye <i>Halit Nüzhet Goral</i> Aydın	Üye <i>İsmet Tavgaç</i> Bursa (İmzada Bulunamadı)
Üye <i>Ali Rıza Akaydın</i> Çorum	Üye <i>R. Ercüment Konukman</i> İstanbul	Üye <i>Cevdet Karakurt</i> Diyarbakır
Üye <i>Ali Topçuoğlu</i> Kahramanmaraş	Üye <i>E. Fahrettin Özdilek</i> Konya	Üye <i>Muhlis Arıkan</i> Samsun
Üye <i>Vecihi Ataklı</i> Şanlıurfa	Üye <i>Bahri Karakeçili</i> Şanlıurfa	Üye <i>H. Pertev Aşçıoğlu</i> Zonguldak
Üye <i>Cahit Karakaş</i> Zonguldak (İmzada Bulunamadı)	Üye <i>Burhan Cahit Gündüz</i> İzmir (14 üncü maddeye karşıyım. Karşı görüşüm eklidir)	

MUHALEFET ŞERHİ

Kanun tasarısının 14 üncü maddesinin Komisyonca kabul edilen değişiklik önermesine karşıyım.

Maddenin hükümetten gelen tasarı doğrultusunda kabulü görüşündeyim.

15 . 1 . 1986

Burhan Cahit Gündüz
İzmir Milletvekili

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet
Meclisi

12 . 3 . 1986

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/732

Karar No. : 21

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 20 Aralık 1985 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve ön havalesi uyarınca Millî Savunma Komisyonunda görüşüldükten sonra Komisyonumuza davale edilen «Uzman Erbeş Kanunu Tasarısı», Komisyonumuzun 12 Mart 1986 tarihinde yaptığı 41 inci birleşimde, ilgili hükümet temsilcilerinin de iştiraki ile incelenip görüşüldü.

Bilindiği gibi; günümüzde, yurt savunmasını üstlenen Silahlı Kuvvetlerimizin dünyadaki hızlı teknolojik gelişmeye paralel olarak pahalı olan modern silah, araç ve gereçleri ile donatılması zorunludur. Bu zorunluluk beraberinde, sürekli gelişim gösteren bu teçhizatın bakımı ve kullanımı için gerekli olan teknik bilgi ve tecrübeyi de getirmektedir.

Tasarının gerekçesinde belirtildiğine göre, Silahlı Kuvvetlerimiz, söz konusu teçhizatın bakımı ve kullanımı için gerekli olan personel ihtiyacını, mevcut subay ve astsubay kadrosu ile karşılamaktadır. Ancak, buna rağmen, hâlâ teknik görev ve yerlerinin önemli bir bölümünde onbaşı rütbesindeki personelden de faydalanılmak zorunda kaldığı anlaşılmaktadır.

Askerlik görevini yapan bu durumdaki personele kısa bir eğitim sonrasında çok pahalı olan teçhizatın teslim edilmesi ve hatalı kullanılması yüzünden büyük maddî hasarlara sebep olduğu üzerinde önemle durulması gereken bir husustur.

Günümüzdeki savaşlar dikkate alınırrsa mevcut muharebe araçlarını iyi kullanan ülkelerin başarılı olduğu görülmür. Bu nedenle ülkemizin içinde bulunduğu jeopolitik durum da Silahlı Kuvvetlerimizin iyi yetişmiş ve tecrübeli personel istihdam etmesini zorunlu hale getirmektedir. Tasarı ile bu hususun giderilmesine çalışıldığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda, ülke savunmasını üstlenen Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyacına karşılık verecek tasarı yerinde bulunmakla birlikte öngörülen sistemin, Silahlı Kuvvetlerin geleneksel yapısını zedeleyip zedelemeyeceği hususunda sorular tevcih edilmiştir. İlgili hükümet temsilcilerinin yaptığı açıklamalarda tasarı ile getirilen hususların Silahlı Kuvvetlerin mevcut geleneksel yapısını zedelemeyeceği gibi, astsubay istihdam etmek zorunda kalınan bazı kadroların boşaltılarak astsubay açığının da kapatılmasında yararlı olacağı, ileride sözleşme ile istihdam edilecek bu personelin astsubaylık için bir kaynak bile olabileceği belirtilmiştir. Daha sonra tasarı ve gerekçesi benimsenerek Millî Savunma Komisyonunca hazırlanan metin esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Millî Savunma Komisyonunca aynen kabul edilen tasarınn 1 inci maddesinde yer alan «... Arz eden...» ibaresinden sonra tasarı gerekçesine uygun olarak «teknik ve» ibaresi eklenmiş, Millî Savunma Komisyonunca aynen kabul edilen tasarınn 3 üncü maddesi redaksiyona tabi tutularak 1 ve 2 nci fıkralarında yer alan «orta» ibaresi «Ortaokul» şeklinde düzeltilmiş, ayrıca aynı fıkralarda yer alan «arz eden» ibaresinden sonra «teknik», ibaresi ilave edilmiş, aynı şekilde 12 nci maddede yer alan «taahhüd» ibaresi kavram birliğini sağlamak açısından «sözleşme» şeklinde değiştirilmiş, 15 inci maddenin 2 nci fıkrasında yer alan «uzman çavuşlukta» ibaresi «uzman erbaşlıkta» şeklinde değiştirilmiş ayrıca Astsubay sınıf okulunda başarısız olanların istekleri halinde sözleşmelerinin sonuna kadar yeniden göreve dönmelerini sağlayıcı bir hüküm fıkra sonuna eklenmiştir.

Millî Savunma Komisyonunca aynen kabul edilen tasarının 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 17, 18, 19, 20 ve 21 inci maddesiyle Geçici Madde ve Millî Savunma Komisyonunca değiştirilerek kabul edilen tasarının 14 ve 16 ncı maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 22 ve 23 üncü maddeler aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Cengiz Tuncer</i> Kayseri	Sözcü <i>Alaattin Fırat</i> Muş	Kâtip Üye <i>Kadir Demir</i> Konya
Üye <i>A. Akgün Albayrak</i> Adana	Üye <i>Hazım Kutay</i> Ankara	Üye <i>İskender Cenap Ege</i> Aydın
Üye <i>M. Fenni İslimyeli</i> Balıkesir	Üye <i>Hakkı Artukarslan</i> Bingöl	Üye <i>A. Şamil Kazakoğlu</i> Bolu
Üye <i>İlhan Aşkın</i> Bursa	Üye <i>C. Tayyar Sadıklar</i> Çanakkale	Üye <i>Ünal Akkaya</i> Çorum
Üye <i>Ahmet Sarp</i> Diyarbakır	Üye <i>Metin Yaman</i> Erzincan	Üye <i>M. Oltan Sungurlu</i> Gümüşhane
Üye <i>İbrahim Fevzi Yaman</i> Isparta	Üye <i>Yaşar Albayrak</i> İstanbul	Üye <i>Halil Orhan Ergüder</i> İstanbul
Üye <i>Tülay Öney</i> İstanbul	Üye <i>Özdemir Pehlivançoğlu</i> İzmir	Üye <i>M. Turan Bayezit</i> Kahramanmaraş
Üye <i>İbrahim Özbıyık</i> Kayseri	Üye <i>Mehmet Budak</i> Kırşehir	Üye <i>Saffet Sert</i> Konya
Üye <i>Ayhan Fırat</i> Malatya	Üye <i>Fehmi Memişoğlu</i> Rize	Üye <i>İsa Vardal</i> Zonguldak

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Uzman Erbaş Kanunu Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin erbaş kadrolarında devamlılık arz eden kritik görevlerde, yetişmiş personel ihtiyacını karşılamak maksadıyla istihdam edilecek uzman onbaşı ve uzman çavuşların temini, hizmet şartları, görev ve hakları, yükümlülükleri, astsubay sınıfına geçirilmeleri ile ilgili esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun Türk Silahlı Kuvvetleri erbaş kadrolarında istihdam edilecek uzman erbaşlarla, bunları istihdam edecek ve bunların istihdamı ile ilgili birlik, kurum ve kuruluşları kapsar.

Tanımlar

MADDE 3. — Bu Kanunda yer alan deyimlerden;

1. Uzman Çavuş : En az orta veya dengi okul mezunu olup muvazzaflık hizmetini çavuş rütbesi ile tamamlayanlardan, muvazzaflık hizmetini müteakip Türk Silahlı Kuvvetlerinin devamlılık arz eden kritik ve uzmanlık görev yerlerinde veya astsubay ve çavuş kadro görev yerlerinde, bu Kanun esaslarına göre istihdam edilenlerle, yönetmelikte belirtilen esaslara göre uzman onbaşılıktan uzman çavuşluğa geçirilenleri,

2. Uzman Onbaşı : En az orta veya dengi okul mezunu olup muvazzaflık hizmetini onbaşı rütbesi ile tamamlayanlardan, muvazzaflık hizmetini müteakip Türk Silahlı Kuvvetlerinin devamlılık arz eden kritik ve uzmanlık görev yerlerinde veya onbaşı kadro görev yerlerinde, bu Kanun esaslarına göre istihdam edilenleri,

3. Uzman Erbaş : Bu Kanun hükümlerine göre istihdam edilen uzman çavuş ve uzman onbaşılı, ifade eder.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

Uzman Erbaş Kanun Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kapsam

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tanımlar

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

Uzman Erbaş Kanunu Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin erbaş kadrolarında devamlılık arz eden teknik ve kritik görevlerde, yetişmiş personel ihtiyacını karşılamak maksadıyla istihdam edilecek uzman onbaşı ve uzman çavuşların temini, hizmet şartları, görev ve hakları, yükümlülükleri, astsubay sınıfına geçirilmeleri ile ilgili esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2. — Millî Savunma Komisyonu metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tanımlar

MADDE 3. — Bu Kanunda yer alan deyimlerden;

1. Uzman Çavuş : En az orta veya dengi okul mezunu olup muvazzaflık hizmetini çavuş rütbesi ile tamamlayanlardan, muvazzaflık hizmetini müteakip (Türk Silahlı Kuvvetlerinin devamlılık arz eden teknik ve kritik uzmanlık görev yerlerinde veya astsubay ve çavuş kadro görev yerlerinde, bu Kanun esaslarına göre istihdam edilenlerle, yönetmelikte belirtilen esaslara göre uzman onbaşılıktan uzman çavuşluğa geçirilenleri,

2. Uzman Onbaşı : En az ortaokul veya dengi okul mezunu olup muvazzaflık hizmetini onbaşı rütbesi ile tamamlayanlardan, muvazzaflık hizmetini müteakip Türk Silahlı Kuvvetlerinin devamlılık arz eden teknik, kritik ve uzmanlık görev yerlerinde veya onbaşı kadro görev yerlerinde, bu Kanun esaslarına göre istihdam edilenleri,

3. Uzman Erbaş : Bu Kanun hükümlerine göre istihdam edilen uzman çavuş ve uzman onbaşları, ifade eder.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

İKİNCİ BÖLÜM

Alınma, Hizmet Süresi, Hizmet Şartları ve Görev

Göreve alınma

MADDE 4. — Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca hazırlanarak, Genelkurmay Başkanlığınca onaylanan veya uygun bulunan uzman onbaşı ve uzman çavuş kadrolarına göre, her yıl alınacak uzman erbaşlarla ilgili kadro görev yerleri, mezkûr komutanlıklarca yayınlanarak duyurulur. İstekli olan ve yönetmelikte belirtilen niteliklere sahip onbaşı ve çavuşlar istenilen belgelerle müracaat ederler. Bunlardan uygun görülenler, yönetmelikte belirtilen esaslara göre çalıştırılırlar.

Hizmet süresi

MADDE 5. — Uzman erbaşlar iki yıl süre ile sözleşme yaparak göreve başlar ve T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler. Bunların sözleşme süreleri en çok 30 yaşına girdiği yıla kadar uzatılabilir.

Hizmet şartları

MADDE 6. — Uzman erbaşlar, onbaşı ve çavuş rütbesini taşıyan asker kişi sayılırlar. Astlık, üstlük münasebetleri, disiplin ve cezai müeyyideler ile yargılama usulü bakımından, er ve erbaşların tabi oldukları hükümlere tabi olurlar. Ancak bunlar hakkında yeni baştan askerlik ve rütbenin geri alınması ferî cezaları uygulanmaz.

Görev

MADDE 7. — Uzman erbaşlar istihdam edildikleri kadro görevleri ile beraber Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda erbaşlar için belirtilen görevleri de yaparlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Haklar, Terfi ve Yükümlülükler, Başarı Gösteremeyenler Hakkında Yapılacak İşlem

Uzman erbaşların giyecek, bakım ve barınmaları

MADDE 8. — Uzman erbaşların giyecek, bakım ve barınmaları er ve erbaşlar gibi Devlet tarafından sağlanır. Uzman erbaşların giyim, kuşam istihkakları ilgili bakanlıklarca düzenlenecek istihkak ve tahsis listelerinde gösterilir.

Kademe ilerlemesi ve terfi

MADDE 9. — Bir ücret kademesinde fiilen bir yılını tamamlayan uzman erbaşlar, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 207 nci maddesi uyarınca kademe ilerlemesi yaparlar. En az bir yıl hizmet ettikten sonra görevde başarılı olan uzman onbaşılar, çıkarılacak yönetmelikte belirtilecek esaslara göre uzman çavuşluğa terfi ettirilirlar.

Tedavi

MADDE 10. — Uzman erbaşlardan ve bunların bakmakla yükümlü olduğu eş, çocuk, anne ve babasından hastalananların muayene ve tedavileri askerî hastanelerde ücretsiz yapılır. Bunlar hakkında Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin tabi olduğu hükümler uygulanır. Ancak havadeğişimi süresinin toplamı bir yıl içinde 2 ayı geçemez. Tedavi ve hava değişimi süresi iki ayı geçenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir.

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Göreve alınma

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Hizmet süresi

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Hizmet şartları

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Görev

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Haklar, Terfi ve Yükümlülükler, Başarı Gösteremeyenler Hakkında Yapılacak İşlem

Uzman erbaşların giyecek, bakım ve barınmaları

MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kademe ilerlemesi ve terfi

MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tedavi

MADDE 10. — Tasarının 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İKİNCİ BÖLÜM

Alınma, Hizmet Süresi, Hizmet Şartları ve Görev

Göreve alınma

MADDE 4. — Millî Savunma Komisyonu metninin 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hizmet süresi

MADDE 5. — Millî Savunma Komisyonu metninin 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hizmet şartları

MADDE 6. — Millî Savunma Komisyonu metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Görev

MADDE 7. — Millî Savunma Komisyonu metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Haklar, Terfi ve Yükümlülükler, Başarı Gösteremeyenler Hakkında Yapılacak İşlem

Uzman erbaşların giyecek, bakım ve barınmaları

MADDE 8. — Millî Savunma Komisyonu metninin 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kademe ilerlemesi ve terfi

MADDE 9. — Millî Savunma Komisyonu metninin 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tedavi

MADDE 10. — Millî Savunma Komisyonu metninin 10 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bunlardan barışta ve savaşta görev esnasında ve görev başında, görevlerinden dolayı bir saldırıya veya kaza-ya uğrayan veya bir meslek hastalığına yakalananların, iyileşinceye kadar ilişkileri kesilmez, izindli sayılırlar. Bunlardan sıhhi arızası devam edenler ve kendisinden istifade edilemeyeceği anlaşılanlar hakkında T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır.

İzin

MADDE 11. — Her uzman erbaşın yılda yol harlığı bir ay (30 gün) izin hakkı vardır. İzinler Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliği esaslarına göre düzenlenir.

Uzman erbaşlara yıllık izinleri dışında, ayrıca 1111 sayılı Kanunun 78 inci maddesinde belirtilen esaslara göre izin verilir. Verilen bu izinler yıllık izinden sayılmaz,

Başarı gösteremeyenler

MADDE 12. — Görevde başarısız olanlarla, kendilerinden istifade edilemeyeceği anlaşılan uzman erbaş-ların, barışta taahhüt sürelerine bakılmaksızın Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir. Görevde başarı-sız olma ve kendilerinden istifade edilememe halleri ve bunlara yapılacak işlemler çıkarılacak yönetmelikte düzenlenir.

Kıyafet

MADDE 13. — Uzman erbaşların kıyafetleri, Kıyafet Kararnamesinde gösterilir.

Çalışma saatleri ve ikâmet

MADDE 14. — Uzman erbaşlardan isteyenler, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun bu konu-daki hükümleri saklı kalmak şartıyla, gece dersinden sonra evlerine gidebilirler. Gece kışlada veya gemide kalmayı kabul edenler, yetkili amirin izni olmadan kışladan veya gemiden ayrılamazlar. Bunlar mümkün ol-duğu kadar erbaş ve erlerden ayrı olarak tahsis edilecek yerlerde yatırılırlar. Evlerine gidenler subay ve ast-subay servislerinden istifade ederek mesai başlangıcında görevleri başında bulunurlar.

Astsubay sınıfına geçirilme

MADDE 15. — En az bir yıllık hizmetten sonra istekli olan ve sözleşme süresi içinde müracaat eden uzman erbaşlar, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve bu Kanuna ait Astsubay Sınıf Okul-ları Yönetmeliğindeki şartları haiz iseler, Astsubay Sınıf Okullarında gösterilecek öğrenim ve eğitimi müteakip astsubay nasbedilebilirler.

Bunların Astsubay Sınıf Okullarındaki öğrenim, eğitim süre ve şekilleri bu Kanunun 19 uncu maddesi ge-reğince çıkarılacak yönetmelikte gösterilir. Bunlarda, Astsubay Sınıf Okulları Yönetmeliğindeki evli ve ni-şanlı olma durumu ile öğrenime ara vermiş olma durumu aranmaz. Bu şekilde astsubay nasbedileceklerin

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İzin

MADDE 11. — Tasarının 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İzin

MADDE 11. — Millî Savunma Komisyonu metninin 11 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Başarı gösteremeyenler

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Başarı gösteremeyenler

MADDE 12. — Görevde başarısız olanlarla, kendilerinden istifade edilemeyeceği anlaşılan uzman erbaşların, barışta sözleşme sürelerine bakılmaksızın Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir. Görevde başarısız olma ve kendilerinden istifade edilememeleri ve bunlara yapılacak işlemler çıkarılacak yönetmelikte düzenlenir.

Kıyafet

MADDE 13. — Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kıyafet

MADDE 13. — Millî Savunma Komisyonu metninin 13 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Çalışma saatleri ve ikamet

MADDE 14. — Uzman erbaşlardan isteyenler Türk Silahlı Kuvvetleri ve İçişleri Kanununun bu konudaki hükümleri saklı kalmak şartıyla, gece evlerine gidebilirler (Nöbetçi olanlar hariç). Gece kışlada veya gemide kalmayı kabul edenler yetkili amirinin izni olmadan kışladan veya gemiden ayrılamazlar. Bunlar mümkün olduğu kadar erbaş ve erlerden ayrı olarak tahsis edilecek yerlerde yatırılırlar. Evlerine gidenler subay ve astsubay servislerinden istifade ederek mesai başlangıcında görevleri başında bulunurlar.

Çalışma saatleri ve ikamet

MADDE 14. — Millî Savunma Komisyonu metninin 14 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Astsubay sınıfına geçirilme

MADDE 15. — Tasarının 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Astsubay sınıfına geçirilme

MADDE 15. — En az bir yıllık hizmetten sonra istekli olan ve sözleşme süresi içinde müracaat eden uzman erbaşlar, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve bu Kanuna ait Astsubay Sınıf Okulları Yönetmeliğindeki şartları haiz iseler, Astsubay Sınıf Okullarında gösterilecek öğrenim ve eğitimi müteakip astsubay nasbedilebilirler.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Astsubay Sınıf Okullarındaki öğrenim ve eğitimlerinde özlük hakları yönünden uzman erbaşlık statüleri devam eder. Bunlardan Astsubay nasbedilenlerin muvazzaf askerlik ve uzman çavuşlukta geçen süreleri kademelerinden sayılır ve nasıpları buna göre düzeltilir. Nasıp düzeltilmesinden dolayı maaş, maaş farkları ödenmez ve diğer özlük hakları verilmez. Sınıf Okullarındaki öğrenim ve eğitimde başarılı olamayanların Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir.

Özlük Hakları

MADDE 16. — Uzman erbaşlara 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunundaki Uzman Jandarma Çavuşlar için aylık gösterge tablosu üzerinden, sözleşmenin onaylandığı aybaşından itibaren aylık verilir. Bunlardan uzman onbaşılar 11 inci derecenin birinci kademesinden, uzman çavuşlar 10 uncu derecenin 1 inci kademesinden giriş yaparlar. Uzman onbaşılıktan uzman çavuşluğa terfi edenlerin 10 uncu dereceye intibakları, buldukları kademenin göstergesinden daha fazla olacak şekilde yapılır. Uzman erbaşlara yan ödemeleri, Silahlı Kuvvetler tazminatı, mahrumiyet yeri ödeneği, aile yardım ödeneği, doğum yardımı ödeneği, ölüm yardım ödeneği ve yakacak tazminatı 926 Sayılı Kanun esaslarına göre, tayın bedeli 2155 Sayılı Kanun esaslarına göre ödenir Bunlardan uçuş, paraşüt, denizaltı, dalgıç ve kurbağa adam hizmetlerinde görevlendirilenlere ise ayrıca 2629 Sayılı Kanun esaslarına göre hizmet tazminatı ödenir.

Kendi kusurları olmaksızın hizmet sürelerinin uzatılmaması sebebiyle veya sözleşme süresini bitirip ayrılanlara her hizmet yılı için bulunduğu derece ve kademenin brüt aylığının 3 katı tutarında ikramiye verilir. İkramiyelerden damga vergisi hariç, vergi kesilmez.

Sağlık nedenleri hariç disiplinsizlik ve ahlaki nedenlerle sonradan Silahlı Kuvvetlerde kalması uygun görülmeyenlerin sözleşmeleri feshedilir ve bunlara ikramiye ödemesi yapılmaz. Astsubay olmak için öğrenim ve eğitime başlayanlara da ikramiye ödenmez. Sağlık veya bulunduğu kadronun kaldırılması gibi nedenlerle bir yılı tamamlamadan ayrılanlara, bir yıl içinde alması gereken ikramiye tutarı 12 aya eşit olarak bölünmek suretiyle hizmet ettiği her aya isabet eden miktarda ödeme yapılır.

Uzman erbaşların istihdam edildiği kadro görev yerinin herhangi bir nedenle kaldırılması veya bu kadrolarda uzman erbaş istihdam edilmesine gerek kalmaması durumlarında uzman erbaşlar, ihtisas sahibi olduğu diğer birliklerdeki boş olan uzman erbaş kadro görev yerlerine atanabilirler veya sözleşmenin feshini isteyebilirler. Bu şekilde sözleşmenin feshini isteyen uzman erbaşların istekleri kabul edilir ve bunlara bu kanun esaslarına göre tahakkuk edecek ikramiye ödenir.

Sözleşme süresi içinde (izin dahil) vefat edenlerin kanunî mirasçılarına iki maaş tutarında ölüm yardım ödeneği verilir. Ayrıca vefat eden uzman erbaşların hak ettiği ikramiye de kanunî mirasçılarına aynen ödenir.

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bunların Astsubay Sınıf Okullarındaki öğrenim, eğitim süre ve şekilleri bu Kanunun 19 uncu maddesi gereğince çıkarılacak yönetmelikte gösterilir. Bunlarda, Astsubay Sınıf Okulları Yönetmeliğindeki evli ve nişanlı olma durumu ile öğrenime ara vermiş olma durumu aranmaz. Bu şekilde astsubay nasbedileceklerin Astsubay Sınıf Okullarındaki öğrenim ve eğitimlerinde özlük hakları yönünden uzman erbaşlık statüleri devam eder. Bunlardan astsubay nasbedilenlerin muvazzaf askerlik ve uzman erbaşlıkta geçen süreleri kıdemlerinden sayılır ve nasıpları buna göre düzeltilir. Nasıp düzeltmesinden dolayı maaş, maaş farkları ödenmez ve diğer özlük hakları verilmez. Sınıf Okullarındaki öğrenim ve eğitimde başarılı olamayanların Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir veya uzman erbaş olarak çalışmak isteyenler kıtaya iade edilir.

Özlük hakları

MADDE 16. — Uzman erbaşlara 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunundaki Uzman Jandarma Çavuşlar için aylık gösterge tablosu üzerinden, sözleşmenin onaylandığı ay/başından itibaren aylık verilir. Bunlardan uzman onbaşlıklar 11 inci derecenin birinci kademesinden, uzman çavuşlar 10 uncu derecenin 1 inci kademesinden giriş yaparlar. Uzman onbaşlıktan uzman çavuşluğa terfi edenlerin 10 uncu dereceye intibakları, buldukları kademenin göstergesinden daha fazla olacak şekilde yapılır. Uzman erbaşlara yan ödemeleri, Silahlı Kuvvetler tazminatı, mahrumiyet yeri ödeneği, aile yardım ödeneği, doğum yardımı ödeneği, ölüm yardım ödeneği ve yakacak yardımı 926 Sayılı Kanun esaslarına göre, tayin bedeli 2155 Sayılı Kanun esaslarına göre ödenir. Bunlardan uçuş, paraşüt, denizaltı, dalgıç ve kurbağa adam hizmetlerinde görevlendirilenlere ise ayrıca 2629 sayılı Kanun esaslarına göre hizmet tazminatı ödenir.

Kendi kusurları olmaksızın hizmet sürelerinin uzatılmaması sebebiyle veya sözleşme süresini bitirip ayrılanlara her hizmet yılı için bulunduğu derece ve kademenin brüt aylığının 3 katı tutarında ikramiye verilir. İkramiyelerden damga vergisi hariç, vergi kesilmez.

Sağlık nedenleri hariç disiplinsizlik ve ahlaki nedenlerle sonradan Silahlı Kuvvetlerde kalması uygun görülmeyenlerin sözleşmeleri feshedilir ve bunlara ik-

Özlük hakları

MADDE 16. — Millî Savunma Komisyonu metninin 16 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Fiilî hizmet süresi zammı

MADDE 17. — Uzman erbaşlar, 5434 sayılı Kanununun 32 nci maddesinin (a) fıkrasında belirtilen fiilî hizmet süresi zammından yararlanırlar.

Atama ve geçici görev

MADDE 18. — Uzman erbaşlar ihtiyaç halinde başka bir birliğe atanabilirler veya geçici görevle görevlendirilebilirler. Bu şekilde atanan veya geçici görevle görevlendirilenlere, buldukları derece ve gösterge üzerinden, 6245 sayılı Kanun esaslarına göre harcırah verilir.

Yönetmelik

MADDE 19. — Personelde aranacak nitelikler, müracaat şekli ve zamanı, müracaatın kabul edilmesi, sözleşmenin yapılması ve feshedilmesi sebepleri verilecek sicilın şekil ve usulleri, görevde başarısız olma ve kendilerinden istifade edilememe halleri ve bunlara yapılacak işlem şekli, sözleşmenin uzatılmasında uygulanacak esaslar, uzman onbaşların uzman çavuş olabilmeleri için gerekli şartlar, astsubay sınıfına geçirilecekler için uygulanacak esaslar, aylık üstlük münasebetleri ile bu hususlardaki işlem şekli ve ilgili diğer hususlar kanunun yürürlüğe girmesini takip eden 6 ay içerisinde Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca müştereken çıkarılacak bir yönetmelikte gösterilir.

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ramiye ödemesi yapılmaz. Astsubay olmak için öğrenim ve eğitime başlayanlara da ikramiye ödenmez. Sağlık veya bulunduğu kadronun kaldırılması gibi nedenlerle bir yılı tamamlamadan ayrılanlara, bir yıl içinde alması gereken ikramiye tutarı 12 aya eşit olarak bölünmek suretiyle hizmet ettiği her aya isabet eden miktarda ödeme yapılır.

Uzman erbaşların istihdam edildiği kadro görev yerinin herhangi bir nedenle kaldırılması veya bu kadrolarda uzman erbaş istihdam edilmesine gerek kalmaması durumlarında uzman erbaşlar, ihtisas sahibi olduğu diğer birliklerdeki boş olan uzman erbaş kadro görev yerlerine atanabilirler veya sözleşmenin feshini isteyebilirler. Bu şekilde sözleşmenin feshini isteyen uzman erbaşların istekleri kabul edilir ve bunlara bu kanun esaslarına göre tahakkuk edecek ikramiye ödenir.

Sözleşme süresi içinde (izin dahil) vefat edenlerin kanunî mirasçılarında iki maaş tutarında ölüm yardım ödeneği verilir. Ayrıca vefat eden uzman erbaşların hakettiği ikramiye de kanunî mirasçılarında aynen ödenir.

Fiilî hizmet süresi zammı

MADDE 17. — Tasarının 17 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Atama ve geçici görev

MADDE 18. — Tasarının 18 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yönetmelik

MADDE 19. — Tasarının 19 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Fiilî hizmet süresi zammı

MADDE 17. — Millî Savunma Komisyonu metninin 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Atama ve geçici görev

MADDE 18. — Millî Savunma Komisyonu metninin 18 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yönetmelik

MADDE 19. — Millî Savunma Komisyonu metninin 19 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 20. — 6320 sayılı Çavuş ve Uzman Çavuş Kanununun uzman çavuşlarla ilgili hükümleri, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek - 2 nci maddesinin uzman çavuşlarla ilgili hükümleri ile Ek - IX sayılı cetvelin uzman çavuşlar için aylık gösterge tablosu yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 21. — 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu, 2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayin Bedeli Verilmesi Hakkında Kanun, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu, 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanunu ve diğer kanunlardaki uzman çavuş tabiri uzman erbaş olarak değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — 6320 sayılı Kanuna göre uzman çavuş olarak istihdam edilenler bu Kanun hükümlerine tabi olurlar.

Yürürlük

MADDE 22. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

4.11.1985

Başbakan T. Özal	Devlet Bak. Başbakan Yrd. İ. K. Erdem	Devlet Bakanı K. Oksay
Devlet Bakanı Y. V. Halefoğlu	Devlet Bakanı M. V. Dinçerler	Devlet Bakanı A. Tenekeci
Devlet Bakanı M. T. Titiz	Devlet Bakanı A. Karaevli	Adalet Bakanı M. N. Eldem
Millî Savunma Bakanı Z. Yavuztürk	İçişleri Bakanı Y. Akbulut	Dışişleri Bakanı V. Halefoğlu
Maliye ve Gümrük Bakanı A. K. Alptemoçin	Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı M. Emiroğlu	Bayındırlık ve İskân Bakanı V. S. N. Türel
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı M. Aydın	Ulaştırma Bakanı V. Atasoy	Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı H. H. Doğan
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı M. Kalemli	Sanayi ve Ticaret Bakanı H. C. Aral	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı S. N. Türel
	Kültür ve Turizm Bakanı M. M. Taşçoğlu	

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 20. — Tasarının 20 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 21. — Tasarının 21 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Tasarının Geçici Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 22. — Tasarının 22 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 23. — Tasarının 23 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 20. — Millî Savunma Komisyonu metninin 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 21. — Millî Savunma Komisyonu metninin 21 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Millî Savunma Komisyonu metninin geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 22. — Millî Savunma Komisyonu metninin 22 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 23. — Millî Savunma Komisyonu metninin 23 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

